

Κ.Υ.Π. / Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝ

(38)

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ – ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Τῆς 9ης Ἰουλίου 1974

ΚΥΠ/Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝ

0- 220614

α.α.α. ( )

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Από 080800 μέχρι 090800/7/1974

Κ Υ Π Ρ Ο Σ

1.- Πολιτική Κατάσταση

α.- Τουρκικά Ένέργειαι

(1) Κατά τήν πραγματοποιηθεύσαν τήν 4/7/74 ίδιαιτέραν συνάντησιν μεταξύ τών δύο Συνταγματολόγων ό 'Αλντικατσι έξέφρασε τήν άνησυχίαν του δι'ένδοχομένην άποχώρησιν τών 'Ελλήνων 'Αξιωματικών έκ Κύπρου καί έλεγchon τής Β/Φ υπό τής Κυπριακής Κυβερνήσεως.

Τοιαύτη εξέλιξις, έτόνισε, θα περιπλέξη τό Κυπριακόν πρόβλημα, θπτιον ή βράδυον ό Κυπριακός στρατός θα περιέλθη υπό τόν έλεγchon τών άριστερών καί ή πολιτική κατάστασις θα ύποστη ριζικήν διαφοροποίησην.

Οί Β/Κ, προσέθεσεν ό 'Αλντικατσι, δυνατόν νά άχθοσθν έκουσίως υπό Κομμουνιστικόν έλεγchon, πλην όμως οί Τ/Κ θα άντισταθοσθν.

Εΐναι γνωστόν ότι ό Λυσσαρζίδης συνεργάζεται μέ τόν Μπερμπέρογλου, ή πλειονότης όμως τών Τ/Κ άπεχθάνεται τόν Κομμουνιστικόν ζυγόν καί έντεϋθεν ή πιθανή μελλοντική περιπλοκή του Κυπριακού.

(B/2)

./..

- 2 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Ἡ ἐνδεχομένη ἀποχώρησις ἐκ Κύπρου τῶν Ἑλλήνων Ἀξιωματικῶν ἔχει ἀνηουχήσει τὴν Τουρκικὴν πλευράν, καθ' ὅσον ἡ παρουσία των ἐν τῇ Νήσῳ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Τ/Κ μειονότητος.

- (2) Εἰς κοινὸν ἀνακοινωθέν, ἐκδοθέν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν συνομιλιῶν τοῦ Προέδρου τῆς Μαυριτανίας εἰς Ἀγκυραν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ Κυπριακὸν ἐκφράζεται ἡ ἐλπίς, ὅτι αἱ ἐνδοκυπριακαὶ συνομιλίαι θὰ ὁδηγήσουν εἰς δικαίαν λύσιν ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ συνεταιρικοῦ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον προβλέπεται ὑπὸ τῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1960, αἵτινες ἔδρυσαν τὸ Κυπριακὸν κράτος διὰ τῆς ἐπιδείξεως σεβασμοῦ πρὸς τὰ νομικὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν δύο κοινοτήτων.

(Z/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Ἡ Τουρκικὴ πλευρά, μετὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κρίσιν εἰς τὰς ἐνδοκυπριακὰς συνομιλίαις ἔνεκα τῆς ἐπισημῶς ἐγκαινισιοθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Ἐτζεβίτ πολιτικῆς περὶ ὁμοσπονδιακῆς λύσεως ἐν Κύπρῳ, ἀποφεύγει νὰ διατυπώσῃ ἐπισημῶς τὴν ὡς ἄνω θέσιν τῆς, ὑποστηρίζουσα τὸ συνεταιριστικὸν καθεστῶς, ὅπερ δέν διαφέρει οὐσιαστικῶς τοῦ ὁμοσπόνδου.

β.- Ἐνδιαφέρον Ἑθνῶν Χωρῶν διὰ τὴν Κύπρον

Τὴν 1/7/74 ὁ Α' Γραμματεὺς τῆς ἐν Κύπρῳ Βρεταννικῆς Ὑπᾶτης Ἀρμοστείας Στέρενς, εἰς κατ' ἰδίαν συνομιλίαν του μετὰ τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Ἑλληνοῦ συναδέλφου του, ἀνέφερε τὰ ἀ-

./..

- 3 -

κδλουθα έν σχέσει μέ τό δημιουργηθέν θέμα της Β/Φ :

- (1) Οί Βρεταννοί άνησυχούν τά μέγιστα έκ τοϋ δημιουργηθέντος υπό τοϋ Μακαρίου θέματος της Β/Φ, διότι πιστεύουν ότι ούδεμία ύπηρξεν άφορμή προς ανάκτησιν τούτου.
- (2) 'Αποδίδουν τεραστίαν σημασίαν είς τήν ύπαρξιν της Β/Φ είς Κύπρον καί είς τήν στελέχωσίν της μέ "Ελληνας 'Αξιωματικούς, οιτινες άποτελοϋν έγγύθησιν καί αντίβαρον τών ύπαρχουσών έν Κύπρω άριστερών άποκλίσεων της Κυπριακής Κυβερνήσεως.
- (3) Οί έν Κύπρω "Ελληνες 'Αξιωματικοί δέν φαίνεται νά είναι άναμεμιγμένοι είς ένεργείας κατά της Κυπριακής Κυβερνήσεως καί συνεπώς ή προσπάθεια έκδιώξεως των πιθανόν νά έκπηγάξη από τήν Σοβιετικήν "Ενωσιν μέσφ τοϋ ΑΚΕΛ καί της ΒΔΕΚ.
- (4) Δέν τρέφουν έμπιστοσύνην προς τό 'Εφεδρικόν Σώμα.
- (5) Πιστεύουν ότι εάν έπιτευχθή ή έκδιώξις τών 'Ελλήνων 'Αξιωματικών καί ή άποδυναμωσις της Β/Φ, τό επόμενον βήμα της Κυπριακής Κυβερνήσεως θά είναι ή έκδιώξις τών Βρεταννών από τάς έν Κύπρω βάσεις των.

(B/2)

Σ χ ό λ ι ο ν

Ο άνωτέρω Βρεταννός Διπλωμάτης κατά τό παρελθόν είχεν έκφρασθή είς βάρος της 'Ελλάδος καί τών 'Ελλήνων 'Αξιωματικών ύποστηρίξεας άνάμιξιν των είς τήν έσωτερικήν άνωμαλίαν έν Κύπρω.

Κατόπιν τούτου πιστεύεται ότι τά άνωτέρω έλέχθησαν προς έξυπηρέτησιν τών σκοπιμοτήτων της 'Αγγλικής πολιτικής.

./..

- 4 -

γ.- Τ/Κ Ένέργειαι

Τήν 8/7/74 ὁ Ντεκτῆς, εἰς δηλώσεις του πρὸς τὸν Τ/Κ τύπον σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς Β/Φ, ἀνέφερον ὅτι ἡ Ἑλληνική πλευρὰ δυνατὸν νὰ ἐπιδιώξη ἐπέκτασιν τῆς πυρᾶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν Τ/Κ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι (Τ/Κ) πολὺ προσεκτικοὶ καὶ ψύχραιμοι.

Ἡ ἐπιστολή τοῦ Μακαρίου, προσέθεσεν, ἀποτελεῖ σημαντικὸν ἱστορικὸν ντοκουμέντο, διότι ἀποκαλύπτει εἰς ποῖας ἐνεργείας θά προβῇ ἡ Ἑλλάς διὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν εἰς ἔνωσιν.

Ἐκεῖνοι τὸ ὁποῖον ἔχει σημασίαν εἶναι ἴδαν ὁ Μακάριος ἔκαμε στροφὴν ἢ ὄχι πρὸς μίαν συνεταιρικήν ἀνεξαρτησίαν μὲ ἠγγυημένην μονιμότητα.

(2/3)

Σ χ ὄ λ ι ο ν

Συνεχίζεται ἡ ὑπὸ τῶν Τ/Κ στενὴ παρακολούθησις τῶν ἐξελίξεων εἰς τὴν Ἑλληνικήν πλευρὰν καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ θέματος.

Τ Ο Υ Ρ Κ Ι Α

2.- Πολιτικὴ Κατάστασις

α.- Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ

Σχέσεις μετὰ τῶν ΗΠΑ

Ἀνεφέρθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις Νίξον θά προσπαθῆσ^ν μὴ ψηφισθῇ ὁ Νόμος ὑπὸ τοῦ Κογκρέσου διὰ τὴν ἄρσιν τῆς παροχῆς Στρατιωτικῆς βοήθειας πρὸς τὴν Τουρκίαν.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀνάκλησις τοῦ Ἀμερικανοῦ Πρέσβεως, ὑποδηλοῦ ὅτι ἡ ἀντίδρασις τῶν Ἀμερικανῶν εἶναι μεγαλυτέρα

./..

- 5 -

της υπό των Τούρκων άναμενομένης. Πρόκειται επίσης να άνακληθούν είς ΗΠΑ τρεΐς άνώτεροι Διπλωμάται της έν Άγκύρα Άμερικανικής Πρεσβείας, λόγω της άποτυχίας των να άποτρέψουν τήν έπανακαλλιέργειαν υπό των Τούρκων του όπλου. Έν τῷ μεταξύ ό Πρωθυπουργός Έτζεβίτ έδήλωσεν ότι τό θέμα του όπλου δεν πρέπει να παραβλάπη τας Τουρκο-Άμερικανικάς σχέσεις.

(2/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Τό θέμα της έπαναλήψεως της καλλιέργειας του όπλου, ένδιαφέρει τάξεις ψηφοφόρων τόσο του Κυβερνητικού Συνασπισμού όσο και της Άντιπολιτεύσεως, ή υπόθεσις δέ αύτη και ό χειρισμός ευρίσκεται και είς τό επίκεντρον των σχέσεων της Τουρκίας μετά των ΗΠΑ κατά τήν παρούσαν φάσιν.

Πάντως τοϋτο πιθανώς να έχη σοβαράς έπιπτώσεις επί της Τουρκίας και δὴ είς τόν οίκονομικόν τομέα, καθότι έχει καθορισθῆ διά τό οίκονομικόν έτος (1 Ιουλίου 1974) υπό των ΗΠΑ, να χορηγηθῆ είς τήν Τουρκίαν, οίκονομική βοήθεια 23 έκατομμυρίων δολλαρίων, δωρεάν στρατιωτική τσιαύτη 90 έκατομμυρίων δολλαρίων και 90 έκατομμυρίων δολλαρίων διά επί πλέον πιστώσεις πωλήσεως όπλων.

β.- Οίκονομική Κατάστασις

"Έρευναί Πετρελαίου

Άνεφέρθη ότι τήν 7/7/74 απέπλευσεν έξ Άμμοχώστου τό υπό Άμερικανικήν σημαίαν Ωκεανογραφικόν σκάφος της έταιρείας "TZI-ES-AI" Καρίμπιαν Σή, διά Κωνσταντίνουπέλιν.

(Διμεναρχείον Άμμοχώστου-Β/3)

./..

- 6 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Πρώτη πληροφορία.

Τό άνωτέρω οκάφος θά άρχιση έρευνας περι τά μέσα 'Ιουλίου εϊς τήν Μαύρην θάλασσαν καί Προποντίδα.

Δέν έπετεύχθη συμφωνία μεταξή της Τουρκίας καί της "TZI-ES-AI" διά νά έρευνήση τό Αίγαϊον, λόγω αντιδράσεως της 'Εταιρείας. Οί Τουρκοί όμως πιστεύουν ότι μέχρι του Σεπτεμβρίου ή 'Εταιρεία θά άρη τάς αντιδράσεις της. Ο ρόλος της 'Εταιρείας "TZI-ES-AI" συνίσταται εϊς σειομογραφικήν έρευναν καί άναφοράν άποτελεσμάτων.-

3.- Στρατιωτική Κατάσταση

8^η ΜΠ (ΡΑΙΔΕΥΤΟΣ)

Η 8^η ΜΠ έγνώρισε προς τό 131 ΣΠ καί τό 95Τ/ΘΣ τά κάτωθι :
"Τήν 10/7/74 αί Μονάδες αιτινες θά έπιστρέψουν εκ της περιοχής της άσκήσεως εϊς τήν φρουράν, θά λάβουν πρωϊνόν ρόφημα εϊς θπαιθρον, μεσημβρινόν γεύμα εϊς "KOMANY" καί δεϊπνον εϊς στρατώνας".

Εϊς τήν περιοχήν άσκήσεως θά παραμείνουν αί κάτωθι Μονάδες :

α.- Εϊς (1) Λόχος του ΤΜ της Μεραρχίας.

β.- Πυροβολαρχία της 1^{ης} Τ/Θ Μεραρχίας.

γ.- Λόχος Μηχανικού του Τ/Μ

Αί Μονάδες αί εύρισκόμεναι εϊς θπαιθρον θά παραλάβουν τρόφιμα εκ Μαγαύρων.

(Α/2)

Σ χ ό λ ι ο ν

Πρόκειται περι της άσκήσεως διαβάσεως ύδατίνου κωλύματος ήτις εϊχε προγραμματισθη διά τό 2^{ον} 15νθήμερον του μηνός 'Ιουνίου 1974 καί άνεβλήθη διά τόν 'Ιούλιον 1974.

./..

- 7 -

Αί παραμένουσai εἰς τόν χῶρον ἀσκήσεως Μονάδες πιθανῶς νά εἶ-
ναι ἀπαραίτητοι διὰ τήν ἀσκήσιν διαβάσεως ὑδατίνου κωλύματος
τῶν λοιπῶν Μονάδων τῆς 8^{ης} ΜΠ πλην τοῦ 131 ΣΠ καί τοῦ 95Τ/ΘΣ
καί τήν περισυλλογήν καί φύλαξιν τοῦ ὑλικοῦ.
Ἐπιβεβαιοῦνται ^{αἱ} πληροφορίαι περὶ ἐπανόδου τῶν Μονάδων ἐσωτερι-
κοῦ εἰς τοὺς στρατῶνας των.